

PREVENTIVNI PREGLEDI V NOSEČNOSTI

Namen preventivnih pregledov v nosečnosti je aktiven zdravstveni nadzor nosečnice in ploda (ocena tveganja za neugoden izid nosečnosti). V času nosečnosti je treba opraviti deset sistematičnih pregledov, tri ultrazvočne preiskave, ki so del sistematičnega pregleda in pregled zaradi presejanja za kromosomopatije pri plodu ter izvajati individualna svetovanja.

Prvi pregled nosečnice opravi ginekolog v času do 12. tedna nosečnosti in opredeli stopnjo ogroženosti nosečnosti; pri ogroženih nosečnicah se za nadaljnje spremljanje poveže s sekundarnim centrom. Ponovni sistematični preventivni pregledi so okvirno v 24., 28., 35. in 40. tednu nosečnosti in jih opravi izbrani ginekolog. V 20.-21. tednu nosečnosti se opravi ultrazvočni pregled in usmerjen pogovor z nosečnico. Preostalih pet sistematičnih pregledov pri zdravi nosečnici z nizkim tveganjem za zaplete v 16., 32., 37., 38. in 39. tednu nosečnosti opravi diplomirana babica ali diplomirana medicinska sestra, ki sme samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti. Če v ginekološkem timu ni zaposlene diplomirane babice ali diplomirane medicinske sestre, ki sme samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti oziroma zdravstvena ustanova nima ginekološko-porodniške referenčne ambulante, opravi tudi te preglede ginekolog.

1. PREGLED – do 12. tedna nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Družinska, osebna, ginekološka in porodniška anamneza, usmerjena v dejavnike tveganja.
- ✓ Presejanje za depresivne in anksiozne motnje, odvisnost in nasilje v družini (Whooleyevi in GAD-2 vprašnji (ev. EPDS) ter NADO vprašalnik).
- ✓ Individualno zdravstveno vzgojno svetovanje
- ✓ Preverjanje jemanja folne kisline in vitamina D.
- ✓ Orientacijski splošni somatski status, merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ Ginekološki pregled z brisom materničnega vratu, v kolikor je ta po smernicah potreben (zadnji izvid starejši od treh let ali zadnji izvid APC-N ali več).
- ✓ Ultrazvočna preiskava:
 - Določitev lokacije in števila gestacijskih vrečk, opredelitev horionosti v primeru večplodne nosečnosti.
 - Vizualizacija zarodka in zarodkovega srčnega utripa, meritev dolžine teme-trtica zarodka (CRL).
 - Iskanje morebitnih nepravilnosti maternice, adneksov ali drugih nepravilnih tvorb v spodnjem delu trebuha.
- ✓ Izdaja in vpis podatkov v materinsko knjižico.

- ✓ Laboratorijske preiskave:
 - Hemogram.
 - Krvni sladkor na tešče.
 - Krvno skupino, Rh D in ICT.
 - Serološke preiskave na toksoplazmozo, sifilis, HIV (anti-HIV), hepatitis B (določitev HBsAg vsem)
 - Urinske preiskave (osnovna analiza, sediment, urinokultura). Nadaljnje preiskave urina glede na izvid urinokulture, skladno s priporočili.
 - Glede na strokovno opredeljeno indikacijo se opravi tudi serološka preiskava na hepatitis C (anti-HCV; pri odvisnicah od intravenskih drog) in dodatne serološke preiskave na hepatitis B (anti-HBs in anti-HBc; pri odvisnicah od intravenskih drog ali tveganem spolnem vedenju) in test PCR na spolno prenosljive bolezni (*C. Trachomatis*, *N. Gonorrhoeae* in urogenitalne mikoplazme v vzorcu urina; pri tveganem spolnem vedenju). Nadaljnje ukrepanje skladno s smernicami.
- ✓ Nosečnici se ponudi kombinirano presejalno preiskavo za kromosomopatije pri plodu v prvem trimesečju (ultrazvočna preiskava z merjenjem nuhalne svetline in biokemični test).

2. PREGLED – 16. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ Preverjanje PSU.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim preventivnim pregledom;
 - Hemogram
 - Serološke preiskave na toksoplazmozo

UZ PREGLED MORFOLOGIJE PLODA – 19.-23. teden nosečnosti

- ✓ Morfologija ploda
- ✓ Ocena plodove rasti, položaj posteljice, količina plodovnice

3. PREGLED – 24. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Presejanje za depresivne in anksiozne motnje, odvisnost in nasilje v družini (EPDS in WAST vprašalnik).

- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ Preverjanje PSU.
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin
 - Pri RhD-negativnih nosečnicah določitev RhD genotipa ploda iz proste plodove DNK iz materine krvi in kontrolni ICT.
 - Presejanje za nosečnostno sladkorno bolezen (OGTT).

4. PREGLED – 28. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
 - Aplikacija antiD-IgG pri RhD neg. nosečnicah, pri katerih je predviden plodov RhD fenotip pozitiven in imajo negativen izvid ICT.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ Preverjanje PSU.
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin

5. PREGLED – 32. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Presejanje za depresivne in anksiozne motnje, odvisnost in nasilje v družini (EPDS in WAST vprašalnik).
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ Preverjanje PSU.
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Hemogram
 - Urin
 - Serološke preiskave na toksoplazmozo

6. PREGLED – 35. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ Ultrazvočna preiskava za oceno plodove rasti (35.-37.t.n.).
- ✓ Odvzem brisa na Streptokok B (35.-37.t.n.),
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin

7. PREGLED – 37. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ CTG
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin

8. PREGLED – 38. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ CTG
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin

9. PREGLED – 39. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ CTG.
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin

10. PREGLED – 40. teden nosečnosti

- ✓ Pregled zdravstvene dokumentacije.
- ✓ Osebna in nosečnostna anamneza od zadnjega pregleda.
- ✓ Merjenje telesne teže in krvnega tlaka.
- ✓ CTG.
- ✓ Meritev razdalje simfiza-fundus.
- ✓ Napotitev na laboratorijske preiskave pred naslednjim pregledom;
 - Urin

(posodobljeno 28. 6. 2023)